

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Historický ústav

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno autorky	Bc. Kateřina Dipoldová				
Název práce	Metody a formy výuky v současném dějepisu se zaměřením na personalizaci dějin				
Studijní obor	N0114A300051/ Učitelství pro 2. stupeň základních škol 503T066/ Dějepis 7503T166/ Etická výchova 7503T/ Společný základ				
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	PhDr. Kapustová Irena, Ph.D.				
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Ph.D. Tomanová Tamara, Mgr.				
Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	XXX				
Rok obhajoby	2023				
Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): 98					
Obrazová příloha	Ano	Tabulky a grafy	Ano	Další přílohy	Ano

Použitá literatura (počet): 20

Internetové zdroje: 14

Učební materiály: 15

Hodnocení práce

Bc. Kateřina Dipoldová se ve své diplomové práci zaměřila na zpracování méně obvyklé problematiky v současné dějepisné edukaci. I z toho důvodu velmi pozitivně kvituji výběr tématu, v jehož hlavním koncepčním rámci se autorka rozhodla blíže specifikovat téma personalizace dějin. Z praktické části diplomové práce mj. vyplývá, že se snažila o maximální propojení teoretických poznatků s limity a možnostmi praktické dějepisné edukace. Navíc zohlednila při konstrukci doprovodných metodických a pracovních materiálů i hlavní kurikulární dokumenty a začlenila také práci s poměrně značným množstvím dějepisných učebnic. Teoretické pasáže textu jsou rovněž dostatečně kvalitně zpracovány.

Hlavní cíl práce byl bez výhrad naplněn, ačkoliv si autorka bezpochyby mohla stanovit cíle náročnější, které by například spočívaly v realizaci reflektivních dotazníků, kterými by proces výuky komplexněji vyhodnotila. Z textu i obrazového materiálu je totiž patrné, že autorka má s personalizací dějin přímé zkušenosti a je si vědoma pozitiv i negativ této metody, ale nemá případnou úspěšnost metody podloženou statisticky či odkazy na jiné relevantní zdroje, s čímž nepřímo souvisí také absence cizojazyčných publikací v seznamu literatury.

Bc. Kateřina Dipoldová dále v praktické části prezentovala celkem čtyři modelové výukové lekce, které de facto představují jádro celé diplomové práce a vycházejí z aplikace personalizace dějin do výuky. Veškeré doprovodné materiály ke zmíněným vzorovým lekcím jsou na velmi vysoké úrovni a mají jednotnou koncepci. Metodické listy sledují všechny podstatné faktory (od očekávaných výstupů až po specifikaci cílů vyučovacích hodin), harmonogramy vyučovacích hodin jsou také náležitě a pečlivě vypracovány. Skutečnou přidanou hodnotou práce jsou doprovodné slovní a ikonografické texty, které jsou přehledně a efektivně strukturovány. Takto prezentovaná podoba zápisů nalezne nejen ve vyučovacích hodinách širší uplatnění. Pozitivně vnímám i autorčinu snahu o prezentaci vlastních nákresů a grafických zobrazení.

Je však škoda, že autorka představila v rámci prezentace vzorových výukových lekcí pouze jednotný koncept výuky zaměřený na personalizaci dějin, což znamená, že schéma modelových hodin se opakuje a nepřináší více inovací. Mění se pouze postavy, a to vzhledem k obměňovaným historickým etapám. Z tohoto hlediska jsou také průběhy jednotlivých vyučovacích hodin podány jednotnou formou, přičemž v některých případech by aktivity mohly být podrobněji rozepsány, a to zejména vzhledem k užitému obrazovému materiálu (např. obrázek č. 23 naznačuje rozsáhlejší práci v hodině, avšak popis průběhu dané aktivity je jen velmi obecný).

Přestože po gramatické stránce je práce na poměrně solidní úrovni, tak převažují četné formální nedostatky. Text místy působí nejednotně a nesouvisle. Autorka střídá různou barvu písma, objevuje se velké množství přebytečných mezer, nedostatky v úpravě poznámkového aparátu v hlavní textové části i v poznámkách pod čarou.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metoda</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	s výhradami	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové a formální úrovni práce NEJSOU

Otázky k obhajobě práce

- 1) Čím se od sebe liší aktivizující metody a komplexní výukové metody? Jaké jsou nevýhody těchto metod?
- 2) Lze personalizaci dějin ve výuce dějepisu využít i jiným způsobem než autorka nastínila? Jakým?

Stručné slovní hodnocení

Autorka ve své diplomové práci kvalitně zpracovala méně obvyklé užití metody personalizace dějin v současné dějepisné edukaci. Rozhodně kvituji výběr tématu, byť se domnívám, že bylo možné z tématu vytěžit více inovativních poznatků. Autorce však nelze upřít snahu o maximální možné propojení teoretických poznatků s limity a možnostmi praktické dějepisné edukace, které vycházely i z její dosavadní praxe. V tomto ohledu ale práci schází podrobnější zhodnocení úspěšnosti metody.

Hlavní cíl práce byl však bez výhrad naplněn. Autorka zdárně a v přehledné formě představila čtyři vzorové vyučovací lekce, které zohledňují začlenění personalizace dějin do výuky. Veškeré doprovodné materiály ke zmíněným vzorovým lekcím jsou na velmi vysoké úrovni, a to od metodických listů, přes harmonogramy vyučovacích hodin až po slovní a ikonografické texty. Pozitivně vnímám i autorčinu snahu o prezentaci vlastních nákresů a grafických

zobrazení. Modelové vyučovací lekce však mohly být koncipovány variabilněji. Jako zásadnější nedostatek práce vnímám nejednotnou formální úpravu, kterou alespoň částečně vyvažuje poměrně solidní gramatika. Z výše uvedených důvodů práci navrhuji k obhajobě a hodnotím známkou „B“.

Hodnocení: B

5. 8. 2023 Hradec Králové

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku